

Verzuimprotocol

2019-2020

vastgesteld in MT van 28 augustus 2018

Inhoudsopgave

Hoofdstuk	pagina
1. Inleiding	3
2. Doelstelling	3
3. Wettelijk kader: leerplicht	3
4. Schoolverzuim	4
5. Verzuimmelding door ouders	5
6. Verzuimregistratie in Magister	5
7. Geoorloofd verzuim	6
8. Ongeoorloofd verzuim	7
9. Mobiele telefoon	8
10. ZAT-melding	8
11. Melding bij leerplicht en verzuimloket	9
12. Tot slot	9

1. Inleiding

Schoolverzuim is een onderwerp van groot belang. Onderzoekresultaten laten zien, dat leerlingen die regelmatig en/of veel van school verzuimen een grotere kans lopen om voortijdig de school te verlaten en/of afwijkend gedrag te ontwikkelen. Daarom wordt veel belang gehecht aan toereikende maatregelen ter preventie en aanpak van schoolverzuim. Het bestrijden van voortijdig schoolverlaten van jongeren is daarom een belangrijk aandachtspunt binnen de school en richt zich op preventie en op het handhaven van de Leerplichtwet. Elke onderwijsinstelling heeft de wettelijke plicht om afwezige leerlingen te melden bij de leerplichtambtenaar. De onderwijsinspectie kan vanaf 2012 scholen die de Leerplichtwet niet naleven een (bestuurlijke) boete opleggen. Door ouders meer te betrekken bij de school wordt verzuim tegengegaan.

Het voorkomen en terugdringen van verzuim is een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van school, ouders en leerlingen. Controle op de naleving van de Leerplichtwet kan alleen als er tussen de verschillende partijen heldere afspraken bestaan over de verdeling van verantwoordelijkheden en zij elkaar daarop kunnen aanspreken. Een belangrijke voorwaarde voor de ontwikkeling van een methodische aanpak is het op uniforme wijze omgaan met verzuim en het melden daarvan. Een verzuimprotocol is een middel om tot een heldere en eenduidige werkwijze te komen. In dit verzuimprotocol wordt het verzuimbeleid beschreven. Daarin wordt uiteengezet hoe de school verzuim signaleert, terugdringt en voorkomt.

2. Doelstelling

De doelstelling van het verzuimbeleid is het optimaal benutten van het leerrecht en het creëren van een goed pedagogisch en didactisch klimaat. Dit doen wij door het handhavingsbeleid

3. Wettelijk kader: leerplicht

Leerplicht is de plicht die ouders en verzorgers hebben als het gaat om het schoolbezoek van hun kind. Zij moeten hun kind inschrijven op een school en er voor zorgen dat het deze school ook daadwerkelijk bezoekt. Onder bepaalde voorwaarden kunnen jongeren vanaf twaalf jaar ook zelf verantwoordelijk gesteld worden voor hun schoolbezoek. Ouders moeten weten hoe de school handelt als hun kind niet in de klas aanwezig is. Ook moeten zij op de hoogte zijn dat ongeoorloofd schoolverzuim strafbaar is. Voor onze school zijn de twee onderstaande groepen van belang.

1. Volledige leerplicht

De leerplicht begint vanaf de eerste schooldag van de maand na de vijfde verjaardag en duurt tot aan het eind van het schooljaar waarin de leerling 16 jaar wordt of aan het einde van het twaalfde volledig gevolgde schooljaar. Een schooljaar loopt van 1 augustus tot 1 augustus.

Herhaald of langdurig ongeoorloofd verzuim wordt gemeld aan de leerplichtambtenaar via het digitale verzuimloket.

2. Kwalificatieplicht

De kwalificatieplicht geldt, volgend op de volledige leerplicht, voor de leerlingen/studenten die nog geen 18 jaar zijn en nog geen startkwalificatie (havo-, of vwo-diploma of diploma vanaf mbo-niveau 2) hebben behaald. Zij zijn tot hun 18de verjaardag kwalificatie plichtig. Dit betekent concreet dat deze jongeren een onderwijsprogramma moeten volgen dat is gericht op het behalen van een startkwalificatie.

Herhaald of langdurig ongeoorloofd verzuim wordt gemeld aan de leerplichtambtenaar via het digitale verzuimloket.

Jongeren zonder startkwalificatie worden door de leerplichtambtenaar gestimuleerd om alsnog een diploma te halen.

4. Schoolverzuim

Wat is schoolverzuim? Volgens de Leerplichtwet van 1969 wordt onderscheid gemaakt in geoorloofd en ongeoorloofd schoolverzuim:

1. Geoorloofd schoolverzuim:

Verzuim met een geldige reden, zoals ziekte of vrijstelling van schoolbezoek (na toestemming van de directie of leerplichtambtenaar).

2. Ongeoorloofd schoolverzuim:

Verzuim zonder geldige reden. Dit verzuim wordt gemeld aan de leerplichtambtenaar. Er wordt onderscheid gemaakt in:

- Absoluut verzuim: hiervan is sprake als een leerling niet bij een school of onderwijsinstelling staat ingeschreven.
- Relatief verzuim: hiervan is sprake als een leerling les- of praktijktijd verzuimt zonder geldige reden. Binnen deze categorie wordt onderscheid gemaakt in luxe verzuim en signaalverzuim:
  - o Luxeverzuim: een leerplichtige jongere blijft zonder toestemming van school weg, vanwege extra vakantie of familiebezoek;
  - o Signaalverzuim (ook wel problematisch verzuim genoemd): het verzuim is mogelijk een uiting van achterliggende problematiek, waardoor de leerling niet goed op school kan functioneren. Het kan hierbij gaan om de volgende problematiek:
    - problemen met leren op school, motivatieproblemen, gepest worden;
    - persoonsproblemen, gezinsproblemen, misbruik;
    - spijbelen: het bewust uit de les(sen) wegblijven.

Naast bovenstaand onderscheid is het gangbaar om ook *dreigend verzuim* als categorie te onderscheiden. Te laat komen en regelmatig ziek zijn zonder duidelijke reden horen hierbij. Er is (nog) geen sprake van ernstig verzuim, maar het risico bestaat dat het verzuim toeneemt of verergert. Het kan voor de leerling steeds moeilijker worden om naar

school te gaan. Wordt in dergelijke gevallen de situatie nader onderzocht, dan blijkt soms dat ogenschijnlijk geoorloofd verzuim, zoals ziekte, toch signaalverzuim is. Het protocol richt zich op alle bovengenoemde vormen van verzuim, met uitzondering van absoluut verzuim.

5. Verzuimmelding door ouders

Indien een leerling afgemeld wordt door ouder(s)/verzorger(s) dient dat vooraf schriftelijk, ondertekend door ouders, bij de verzuimadministratie te gebeuren. Indien er sprake is van een onverwachte, onvoorziene afspraak kunnen ouders de absentie telefonisch aan de receptioniste doorgeven. Dit kan eventueel door het inspreken van het antwoordapparaat van school.

Voor een schriftelijke melding vooraf kunt u het formulier 'Kennisgeving afwezigheid' of 'Aanvraag bijzonder verlof' downloaden van de website of (laten) ophalen bij de verzuimadministratie.

Telefonisch ziekmelden gebeurt alleen door bij de school bekende ouder(s)/verzorger(s). De melding van afwezigheid dient ten allen tijde ook nog schriftelijk en ondertekend door ouders ingediend te worden.

6. Verzuimregistratie en maatregelen

De Passie Utrecht gebruikt het programma Magister als registratiesysteem. Het registratiesysteem maakt:

- (dreigend) verzuim zichtbaar;
- patronen in verzuimgedrag zichtbaar;
- het mogelijk om snel en adequaat te reageren;
- het mogelijk een tijdige melding bij de leerplichtambtenaar of GG&GD te doen.

De docenten registreren de afwezigheid van de leerling. De verzuimadministratie constateert of het geoorloofd verzuim betreft.

In geval van onduidelijkheid wordt telefonisch contact met ouder(s)/verzorger(s) gezocht. Mocht een ouder(s)/verzorger(s) niet opnemen dan wordt indien mogelijk de voicemail ingesproken of een e-mail gestuurd. Indien ouders er zeker van willen zijn dat dit bericht hen bereikt moeten zij zorgen voor een actueel (mobiel) telefoonnummer en e-mailadres. De school neemt ook contact op wanneer een leerling zichzelf ziek meldt of door een iemand anders dan ouder(s)/verzorger(s) ziek gemeld wordt.

De standaard sancties op gebleken ongeoorloofd verzuim zijn:

- elke derde keer ongeoorloofd te laat in de les of ongeoorloofd afwezig bij het mentorkwartier of sing-in is een lesuur nakomen.
- bij absent ongeoorloofd, zoals bijvoorbeeld verslapen en spijbelen, twee lesuren per gemiste les nakomen waarvoor zo spoedig mogelijk een afspraak gemaakt wordt.
- wanneer een leerling een gemaakte afspraak niet na komt, wordt het in te halen uur verdubbeld.

Van leerlingen wordt verwacht dat ze op werkdagen van 8.30 - 16.30 beschikbaar zijn om lessen te volgen (of te voldoen aan maatregelen die eventueel worden opgelegd naar aanleiding van ongeoorloofd verzuim).

Mogelijke onjuiste meldingen kunnen de leerlingen (met bewijs) binnen twee dagen aangeven bij de verzuimadministratie.

7. Geoorloofd Verzuim

Verlof voor bezoek aan arts of therapeut

Volgens de wet moet de school een leerling verlof geven voor een noodzakelijk bezoek aan een (tand)arts, specialist of therapeut. Dit is geoorloofd verzuim. Deze afspraken worden in principe buiten het lesrooster gepland. Wanneer dit niet mogelijk is, dient het verzuim vooraf schriftelijk te worden gemeld met het formulier “Kennisgeving van afwezigheid” (zie website bij downloads).

Bijzonder verlof

Een aanvraag voor bijzonder verlof zoals een bruiloft, meeloop dag voor eventuele vervolgopleiding etc. dient minimaal een week van te voren ingediend te worden bij de verzuimadministratie (uitgezonderd bij begrafenissen) met daarbij een kopie van de (t)rouwkaart of kopie van een bevestiging/uitnodiging die u via de mail of een brief ontvangen heeft betreffende reden van de verlofaanvraag. Hier voor kunt u het ‘bijzonder verlof’ formulier gebruiken (zie website bij downloads).

Extra verlof

Afhankelijk van de aanleiding, is het in een aantal gevallen mogelijk dat de leerling extra verlof krijgt. Hiervoor verwijzen we naar www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/leerplicht. Aan deze regelgeving is de school gebonden.

Ziekte

Een zieke leerling kan niet naar school. Is een leerling ziek, dan wordt dit doorgegeven aan de school. De wetgever gaat uit van de goede trouw van de ziekmelder. Bestaat het vermoeden dat de ziekmelding niet klopt, dan kan de school de leerplichtambtenaar een onderzoek laten uitvoeren. Deze informeert bij de ouder(s)/verzorger(s) en/of de schoolarts naar de achtergrond van de ziekte.

Wanneer een leerling weer op school komt, moet hij/zij een verzuimbriefje inleveren bij de verzuimadministratie op de eerste schooldag die hij weer op school komt. Deze verzuimmelding (kennisgeving van afwezigheid) staat op de website bij downloads. Als het verzuimbriefje niet binnen een week wordt ingeleverd wordt de leerling als AO (absent ongeoorloofd) genoteerd.

Bij langdurig of veelvuldig ziekteverzuim neemt de mentor contact op met de ouder(s)/verzorger(s) en de schoolarts. Wanneer dit niet leidt tot verdere schoolgang zal de verzuimcoördinator een zorgmelding doen bij leerplicht.

Tussenuren

Wanneer een leerling pas op het 5e lesuur (11.30-12.15) begint, is het toegestaan het mentorkwartier afwezig te zijn.

De school geeft geen vrij wanneer er in het rooster sprake is van één of meerdere tussenuren. De leerling is verplicht de ingeroosterde uren aanwezig te zijn.

8. Ongeoorloofd verzuim

Te laat

De leerling zorgt ervoor dat hij op tijd in de les is. Wanneer de leerling te laat is gelden de volgende afspraken:

- wanneer de leerling een 'te laat pas' heeft, laat hij die zien aan de docent.
- wanneer de leerling geoorloofd te laat is, haalt hij een briefje bij Verzuim; een leerling kan tot maximaal 15 minuten na het begin van de les nog binnenkomen.
- bij elke derde keer TO (te laat ongeoorloofd) moet de leerling één uur nakomen (op de dag van de derde keer te laat komen); Verzuim plant voor de leerling een nakom-uur in.
- bij zes keer TO ontvangen de ouders een e-mailbericht van school.
- bij twaalf keer TO volgt een melding bij de leerplichtambtenaar.

Uitsturen

Het kan gebeuren dat een leerling het in de les zo bont maakt dat het voor de docent onmogelijk wordt om les te geven. De docent mag dan kiezen voor het belang van de groep en stuurt de leerling de les uit. Als school nemen we dit hoog op. De procedure bij uitsturen kent de volgende stappen:

- de tas en andere spullen worden meegenomen.
- de leerling meldt zich bij de verzuimadministratie en geeft aan dat hij uit de les is gestuurd.
- de leerling ontvangt een uitstuurformulier en vult dat ter plekke in en maakt een afspraak om diezelfde dag een uur na te komen.
- de resterende tijd van het betreffende lesuur brengt de leerling door in het verzuimlokaal. De leerling gaat aan de slag met het huiswerk voor de les die is verstoord;
- diezelfde dag bespreekt de leerling met de docent het uitstuurformulier en wat er is voorgevallen (tenzij de docent een andere afspraak maakt met de leerling).
- de docent vult zijn deel van het uitstuurformulier in en brengt het naar de verzuimadministratie.
- de leerling komt een uur na tijdens het eerstvolgende nakom uur.
- de verzuimadministratie informeert de mentor.

Als een leerling drie keer uit de les is gestuurd, kan een gesprek met de sectormanager volgen. Leerlingen die hardnekkig recidiveren kunnen in aanraking komen met protocol schorsen en verwijderen. De ouder(s)/verzorger(s) worden in ieder geval op de hoogte gesteld en mogelijk vindt een gesprek plaats met de leerling in aanwezigheid van de ouders.

Spijbelen

Afwezigheid waarvoor geen verlof is verkregen is ongeoorloofd. Gemakshalve noemen wij dit spijbelen. De verantwoordelijkheid voor de schoolgang ligt in eerste instantie bij de ouders, maar vanaf 12 jaar is de leerling ook medeverantwoordelijk. De consequenties van ongeoorloofd verzuim zal de leerling dan ook zelf moeten dragen.

Een uur spijbelen betekent twee uur nakomen. Bij het spijbelen tijdens het mentorkwartier en de sing-in wordt één uur nagekomen. Leerlingen met openstaande absentie-uren mogen niet deelnemen aan andere activiteiten binnen de school (ter beoordeling door de sectormanager).

De procedure bij spijbelen kent de volgende stappen:

- wanneer een leerling (on)geoorloofd afwezig was, worden de ouders op de hoogte gesteld.
- de medewerker van de verzuimadministratie plant een nakomafpraak in op het eerstvolgende lesvrije 9^e en/of 10^e lesuur.
- de medewerker van de verzuimadministratie heeft de bevoegdheid af te wijken van de standaardstraffen.
- als er sprake is van regelmatig spijbelen vindt een gesprek plaats met de sectormanager en kan een melding bij de bij leerplicht volgen.

Schorsing

Schorsing is een maatregel die met de nodige zorgvuldigheid wordt toegepast. Deze regels zijn vastgelegd in het "Protocol schorsen en verwijderen" 2014 EBVO de PASSIE.

9. Mobiele telefoon

In dit protocol nemen we ook een maatregel op ten aanzien van het gebruik van mobiele telefoon in de les. De regel is: mobiele telefoon aan het begin van de les in het telefoonhotel. Een docent maakt met de leerlingen afspraken over wel of niet gebruik van mobiele telefoons tijdens de les. Wanneer een leerling zich niet aan de afgesproken regels houdt, kan de docent een mobiele telefoon innemen en inleveren bij Verzuim.

De volgende regels zijn dan van toepassing:

- 1e keer ingenomen telefoon: de *leerling* haalt de telefoon aan het einde van de lesdag op bij Verzuim (ouders ontvangen een mailbericht met uitleg van de consequenties bij een 2e en 3e keer);
- 2e keer ingenomen telefoon: de *leerling* haalt de telefoon de volgende dag op bij Verzuim (op vertoon van een ondertekende brief van de ouders);
- 3e keer ingenomen telefoon: de *ouders* halen de telefoon de volgende dag (of later) op bij Verzuim.

10. ZAT melding

Als het verzuim van een leerling reden geeft tot zorg, bestaat de mogelijkheid om deze leerling voor bespreking voor te dragen aan het zorg adviesteam (ZAT) van de school. In het ZAT hebben, naast de coördinatoren leerlingbegeleiding en meestal de mentor van de te bespreken leerling, ook een aantal externe partijen zitting: de leerplichtambtenaar, de Jeugdarts GGD, schoolgericht maatschappelijk werk en de collegiale consulent van het samenwerkingsverband. In het ZAT proberen we oorzaak van het verzuim in beeld te

krijgen, en oplossingen te zoeken. Aanmelding wordt gedaan door coördinator leerlingbegeleiding.

Redenen voor een melding bij het ZAT kunnen zijn:

- Een leerling wordt voor de tweede maal in een schooljaar geschorst.
- Een leerling wordt langer dan één dag geschorst.
- In alle gevallen waarin tevens een melding aan de schoolarts wordt gedaan wordt een melding bij de Leerplichtambtenaar gedaan.

11. Melding bij leerplicht en verzuimloket

De schoolleiding is volgens de wet op de leerplicht verplicht een melding te doen bij de leerplichtambtenaar van de woonplaats van de leerling als de leerling zonder geldige reden voor de 12e keer te laat is en wanneer een leerling drie dagen achter elkaar of 16 uur in 4 weken afwezig is geweest. Dit moet ook als de leerling binnen vier opeenvolgende weken tweeënhalf dag of meer ongeoorloofd afwezig is geweest.

Het doorgeven van afwezigheid gaat automatisch via Magister. Het is dus van belang dat leerlingen tijdig hun afwezigheid verantwoorden.

Als de afwezigheid is gemeld bij de leerplichtambtenaar zal deze contact opnemen met de leerling en de ouder(s)/verzorger(s). Als het nodig is kan de leerplichtambtenaar een proces verbaal opmaken. Leerlingen vanaf twaalf jaar kunnen dan voor de kantonrechter worden gedaagd.

De 'te laat' en absentiemeldingen kunt u bekijken in het absentieoverzicht van Magister.

12. Tot slot

Door veranderende regelgeving kan het voorkomen dat wat in dit document is vastgelegd wordt veranderd. Op dat moment passen we dit document niet onmiddellijk aan maar voeren we het aangepaste beleid al wel door in ons handelen. De noodzakelijke wijzigingen in het protocol worden dan in de versie van het volgende schooljaar verwerkt. Deze werkwijze impliceert dat dit document jaarlijks in de maand juni wordt herzien voor het een daarop volgende schooljaar.

Als een besluit nodig is over een verzuimsituatie die niet is benoemd- of waar het protocol tekort schiet, beslist de directeur van de Passie.